

ELOFIZETES.

HELYBEN ES VIDEKEN
Egy évre ... 900 kor
Fél évre ... 150 kor
Egy negyed évre 75 kor
Egy óra ... 25 kor.

Nyitási költségek
megállapítás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesül
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
Eulevardul Regele Ferdi
nand I. (József főh.-ut. 22.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Csütörtök, április 15.

21. és 25. sz. rendelet (kibővitve)

Mi Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvnek 32. és 57. §§. II. pontja értelmében, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

ELRENDELJÜK:

a) Tiszák elfoglalt egész területre, mely hadművelési területnek tekintik: I. Rend. Ellenszegülőknek lesznek tekintve: a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, államásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz, vagy beképzelt híreket vagy relatív meggyőződések a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről vagy bármely más dologról, a román hadseregre vonatkozólag; b) akik államásokon, vonatokon találatnak, komoly megindoklás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tisztetben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat; c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet; d) bármely jóakaratu személy, aki levelet vinne, azok, akik mások által elősegítik megármékosított leveleket egyik helyről a másikra szállítani; e) akik a hadsereg érdekét szolgáló rendelkezések ellen lázitanak; f) azok, akik felhatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék nélkül, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történi kiürített helyiségeket elfoglalnak; g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot; h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgezi, vagy megfertőz kufákat, forrásokat, bármely folyó vagy állóvizet; valamint bármely élelmiszert; i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket; j) azok, akik leverik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit; k) azok, akik közbelépnek, vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását; 2. Ezen rend ellen szegülők a következőképpen lesznek megbüntetve: Az a) b) c) és d) pontok alá esők meglesznek vizsgálva hadbíró által első és utolsó alkalomkor egy évi börtönnel és 2000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva. Az e) f) g) h) i) j) és k) pontokba foglaltak ellenszegülőtől a haditörvényszék által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal. Midőn a fent említett tettek közül valamelyik megkérdezést vagy árulási szándékkal lesz véghezvive, a háború alatt már életben levő törvények szerint lesznek megbüntetve. 3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását királyi biztosok, hadbírók, térparancsnokságok, csendőrtisztek és bármely katonai törzstiszt végzi.

E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, haditörvényszék székhelyén, hadbíróóságokon, parancsnokságoknál, csendőrségeknél és községházaknál, ki lesz hirdetve dobszó

Legszigorubb repatriálás.

A városi tanács most revideálja a repatriáltak névsorát. Eddig 600 repatriált ügyét intézte el a tanács s mindössze harminc idegennek engedte meg az Aradon való tartózkodást. Vatián Aurél a repatriáló hivatal vezetője a szigorú repatriálásról munkatársunknak a következőket mondotta:

— Arra való tekintettel, hogy a repatriálást rezervát miniszteri rendelet értelmében e hó 15-ig teljesen be kell fejezni, felszólítom mindazokat az idegeneket, akik annak idején a repatriáló hivatalban jelentkeztek és tartózkodási engedélyt kaptak, amelynek érvényessége már megszűnt, vagy meghosszabbított, hogy legkésőbb 17-ig bezárólag a repatriáló hivatalban jelentkezzenek. Két fényképpel és az adóívvel kell megjelenni, hogy ügyük minél előbb elintézését nyerjen. Kérvényt és más okiratokat nem kell hozni. Ezek az idegenek készüljenek el arra, hogy a 18-án, vagy 19-én, legkésőbb 20-án direkt Budapestnek induló legutolsó repatriáló vonatot igénybe vehessék. A re-

patriáltak igényt tarthatnak wagonokra, hogy ingóságukat elszállíthassák. Ha e felszólításnak nem tesznek eleget, 24 órán belül lakásukból kitésszük és a határra toloncoljuk őket. Ez a felszólítás nem türelmes. Szigorúan végre fogjuk hajtani a repatriálást és igénybe fogjuk venni a rendőrség és katonaság segítségét. Ez a rendelet nem vonatkozik azokra, akik Románia területén bírnak illetőséggel. Megjegyzem, hogy ezeket is szigorúan felszólítjuk, hogy május 1-ig utlevelüket váltassák ki és illetőségi helyükre térjenek vissza, mert ellenkező esetben ugyanolyan rendszabályokhoz nyulunk, mint az idegenekkel szemben. Felszólítom egyúttal a diákokat és diáknőket, akik tanulmányaikat külföldön akarták folytatni és külföldre szóló utlevél birtokában vannak, hogy igazolványaikkal haladéktalanul jelentkezzenek a repatriáló hivatalban, mert joguk van ahhoz, hogy az utolsó repatriáló vonatot igénybe vegyék.

Francia katonák és német polgárok összeütközése.

BERLIN. Amikor a franciák megszállták Frankfurtot, itt véres összeütközés volt a színes francia katonák és a polgárság között. Az összeütközés a főpostahivatal körül történt, amelyet gyarmati csapatok tartanak megszállva. A színes katonák mindenkit elkergettek a főposta környékéről, a miért a polgárság fel volt bűszülve, korán délután nagy néptömeg vonult a francia fővártá elé, ahol tüyült és becsmerlő kiáltásokkal

és gunyos arckifejezésekkel illette a színes katonákat. Ezek parancs nélkül működésbe hoztak egy gép fegyvert, amely megtisztította a térséget. Az összeütközés helyén hét halott és harmincnél több sebesült maradt. Foch marsallt Frankfurtba várják, ahol szemlét tart a megszálló csapatok felett. Frankfurt hatósága tiltakozott a város megszállása ellen és ezt a béke megszegésének tekintti.

Goldis László Aradon.

A vármegyei prefekturán azt az értesítést kaptuk, hogy Goldis László volt miniszter pénteken Olaj-ról (Kolozsvárról) Aradra érkezik, hogy résztvegyen az aradi görög keleti egyházmegyének hétfőn kezdődő zsinatán, amelynek világi elnöke. Goldis aradi tartózkodásának politikai célja is van. A város és vármegye politikai életének irányítói Goldis László részvételével akarják megállapítani, hogy az egyes választókerületek hány megbízottat küldjenek a gyulafehérvári nemzetgyűlésre. Értesülésünk szerint a központi választmány, amely pénteken tart ülést, őt kiküldöttel, az

egy-egy választókerület pedig 2-2 kiküldöttel képviseltetik magukat a nemzetgyűlésen.

Kormányrendelet.

Május elsőjén lép életbe a román minisztertanács legutóbb hozott ekszportrendelete, amelynek lényege az, hogy az állam nem fogja az ekszportot monopolizálni, ellenben biztosítani kívánja minden ekszportügyletben az államkincstár részesedését olyanformán, hogy szakértőkből álló bizottság fogja megállapítani minden egyes esetben az ekszportra szánt áru belföldi beszerzési értékét és a külföldi eladási árat. A két piaci ár különbözeteiből az állam magának részesedést köt ki, még pedig 20 százalék nyereségig 10 százalékot, 50 százalékos differenciáig 25 százalékot, 100 százalékos árdifferenciánál 50 százalékot, 100 százalékon felüli árdifferenciánál hatvan százalékot. A rendelet május elsőjén lép életbe.

Személyazonossági igazolványok.

Azon román állampolgárok, kik fehér személyazonossági igazolványt (Billet de Identitate) bírnak, azt minden meghosszabbítás nélkül további érvénnyel használhatják. Románia területén semmiféle külön utazási igazolvány nem szükséges.

Idegenek pedig, kiknek tévedésből fehér vagy barna igazolvány adatott ki, a ma megjelent hirdetmény értelmében külön igazoló engedélyt fognak nyerni. Popoviciu dr., h. rendőrfőnök.

Az új gyáralapítási bizottság.

Dr. Veliciu Romulusz városi prefektus kinevezte az új gyáralapítási bizottságot, amelynek tagjai a következők: dr. Bogdán Virgil, Weissenburger Nándor, Trimbítianu Jenő Rozvány Pál, Rimbaş Romulusz, Iliana György, Koromzay Frigyes, Moldován János, Vulcu Maxim, Embey Iván, Nachnebel Ödön, Zubor Andor, dr. Jegessy Károly, Berzován János, Hehs Béla, Zima Tibor, Leopold Zsigmond, báró Neuman Adolf, báró Neuman Károly, Steigerwald Alajos, Reinhart Gyula, Reisinger Sándor.

Kiütéses tifusz a megyében.

A vármegyei orvosi hivatalhoz ma jelentés érkezett a világosi főszolgabírótól, hogy a községben egy kiütéses tifusz megbetegedés történt. Ugyanabban a családban még két ember betegedett meg gyanus körülmények között. A főszolgabíró azonnal intézkedett, hogy a beteget elkülönítsék és állandó őrt állított a beteg család háza elé, hogy senki ne érintkezék a beteggel.

MARDARESCU tábornok s. k.
Vezérkari főnök: Panaitescu tábornok.

Tirol jövője.

Független állam — második Svájc.

BÉCS. A tirol-i képviselők között mindinkább tért hódít Tirol teljes függetlenségének eszméje. A mozgalom nemcsak a szorosabb értelemben vett Tirol területét akarja függetleníteni, hanem a felső Etsch vidékét is, mely a békekonferencia határozatai alapján jelenleg Olaszországhoz van kapcsolva. A terv szerint szövetséges államot akarnak alkotni Svájc min tájára. Ugy az osztrák, mint az olasz vidéken már meg is indult a függetlenítésre irányuló mozgalom.

ROMA. Renner osztrák kancellár olaszországi látogatása és tárgyalása Tirol jövőjét illetőleg is meggyvezést látszik teremteni a két állam között. Nitti olasz miniszterelnök a tárgyalások során kijelentette hogy az olasz Kormány készségesen autonómiát ad Olaszország németlakta vidékeinek.

Protektó egy aradi mézárszékben.

Napok óta nem jut hűshöz a város lakossága. Nemcsak a háztartások élnek vegetáriánus konyván, hanem a vendéglőkben sem lehet húsételt kapni. Nem sztrájk ez, hanem egy kis passzív rezisztencia, amelynél maid segítenek az illetékes fórumok. Ma az egyik mézárszék zsufolásig megtelt asszonvokkal, akiknek nagyrésze hűhába várakozott délig is, mert ugyancsak nagy protektó kellett ahhoz, hogy valaki húst kapjon. A mikor legnagyobb volt a tolongás, megjelent egy cseléd és egy volt kávéháztulaidonosnő részére kért két kiló húst. Ki is mérték. Egy másik cseléd egy milliomos részére kért 3 kiló húst. Megkapta. A gazdagok kaptak 2-3 kiló húst. De ha egy szegény asszony, aki hetek óta nem főzhetett a családjának húsvest, negvedkillo húst kért, az nem kapott. Nem jutott, mert a protektósoknak kellett. Megírta a dolgot, hogy illetékes helyen is tudomást szerezzenek róla.

Mi volt a Kapp terve?

A „Stuttgarter Neues Tagblatt”-ban Haussmann demokrata képviselő hosszabb cikket ír a Kapp-Lüttwitz-féle ellenforradalomról és a következőkben fedi föl annak igazi célját: Bauer ozredes, Ludendorff jobbkeze 1919. november havában tervet dolgozott ki a köztársaság megbuktatására, a Hohenzollern-uralom visszaállítására és a trónörökösnek a császári trónra való ültetésére nézve. A terv szerint először Hindenburgot kellett volna a német köztársaság elnökévé választatni, aki azután megválasztatása után, alkalmas időben a trónörökös javára visszalépett volna, viszont a trónörökös elnök úgy vezette volna az ügyeket, hogy hamarosan visszaállította volna a császárságot.

Nitti a békekonferencia új elnöke.

SAN-PAOLO. A san-remoi konferencia első ülését április 19-ére tüzték ki. Ez a konferencia fogja a magyar és török békét a megvalósulás stádiumába hozni és a többi béke kapcsán még függőben maradt kérdéseket megoldani.

Páris és London után tehát a békemű előreláthatólag az olaszországi San-Remóban fejeződik be. Igen fontos ezekre a tanácskozásokra az a táviratjelentés, mely Nitti olasz miniszterelnököt jelzi a konferencia új elnökéként.

Merénylet-terv Horthy ellen.

BÉCS. Budapestről jelentik: A budapesti büntető törvényszék, mint rögtön itélő bíróság tegnap kezdte meg egy nagyszabású összeesküvés bűnöselnek a tárgyalását. Mautner István kommunista gépészmérnök a próletárdiktatura bukása után Bécsbe szökött és ott a már Bécsbe menekült Stilasny József tanítóval és Kodytek János szerelővel azon tanácskoztak, hogy miként lehetne kizsabadítani Korvin-Klein Ottót. Tervük volt, hogy Horthy Miklóst elpusztítják, a fővezérseget, az Operát, a miniszterelnökséget, a Mátyás templomot és még több középületet felrobbantják. Az összees-

külvők Budapestre jöttek, ahol Feldmar Marcellól, aki a kommunisták pénzét kezelte, 250.000 koronát vettek fel, pontosan kidolgozták a tervet és Horthyt mérgezett tüvel akarták meggyilkolni, vagy egy alpincért becsempészni a Gellért-szállóba, aki ételét mérgezzé meg, ezenkívül nagymennyiségű ekrazitot is hoztak magukkal Bécsből. A tervet azonban még a kivétel előtt felfedezte a rendőrség s a tetteseket letartóztatta. A mai tárgyalás csak a bűnösök kihallgatásával telt el, azután a bíróság zárt tárgyalást rendelt el.

A menyasszony „szállása”

Veszedelemes kerítönőf leplezett le napokkal ezelőtt az aradi rendőrség. A sötétlelkű asszonyt egy csinos fiatal leány jelentette fel a rendőrségen, aki csak nagy nehezen tudott a kerítönő karmiból megszabadulni. Az elmúlt hónap 24-én este Aradra érkezett egy hunyadmegyei bíró 18 éves menyasszony leánya. A fiatal leány azért jött Aradra, hogy itt megrendelje menyasszonyi ruháját. Mire a vonat befutott az állomásra, már késő este volt és ekkor az idegen leánynak sorba kellett szaladgálnia az összes szállodákat, hogy valamelyikben éjjeli szállást kapjon. Ez azonban nem sikerült, valamennyi szálloda tul volt zsufolva. Az egyik szállodában azt a tanácsot adták a már-már kétségbeesett leánynak, hogy forduljon özvegy Hatos Sándorné Csernovics Péter-utcai lakoshoz, aki állítólag bérbeadja lakása egy részét idegeneknek. Így jutott el a leány az özvegyhez, akinél kapott is éjjeli szállást. Mialatt a leány feküdni kezdett, háziasszonya eltávozott hazulról, majd visszatérve, kopogtatott alkalmi lakója ablakán. Az ablakhoz siető leánynak értésére adta háziasszonya, hogy egy hálótársat hozott számára.

— En nem alszom idegennel egy szobában, tiltakozott a fiatal leány.

— Ne féljen gyermekem, hálótársra hölgy, aki ugyanolyan körülmények között érkezett Aradra, mint maga.

A leány erre gyanútlanul kinyitotta szobájának ajtaját, de annál nagyobb volt meglepetése, a mikor az ajtón egy férfit tuszkolt be Hatosné. Hangosan tiltakozott az eljárás ellen s mikor az idegen férfi távozás helyett erőszakoskodni kezdett, birokra kelt vele. Nem tudni, hova fejlődött volna az ügy, ha a férfi és a kerítönő nem féltek volna attól, hogy a

leány sikoltozását meghallhatják az utcán. Így azonban mindketten egy szomszédos szobába távoztak s ezt az időt felhasználva a leány, magára kapkodta ruháját, kiugorva egy ablakon, egy szembejövő hárkocsiba vetette magát s azonnal a rendőrségre hajtatott. A központi ügyeletes rendőrtisztviselő jegyzőkönyvet vett fel az esetről, amelynek alapján a rendőrség megindította a nyomozást. Kiderült, hogy özvegy Hatos Sándorné már a francia megszállás óta üzi a kerítés mesterségét és áldozatainak a száma igen nagy. A rendőrség az ügyben már be is fejezte a nyomozást és az iratokat áttette az ügyészséghez.

MŰVÉSZET

* A Modern Kabaré ma este megismétli a nagyszerű fehér műsort. Szinre kerül két kacagtató bohózat.

* A pozsonyi színház. Pozsony. A pozsonyi városi színházban a fővőben is lesznek magyar előadások. A magyar színiévadra pályázatot hirdettek s tegnap már döntöttek a színiigazgató személyét illetőleg. A színházat ismét Polgár Károly eddigi színiigazgató kapta meg. Polgár társulata jelenleg Losoncon működik. A pozsonyi magyar évad valószínűleg négy hónapig fog tartani, de hogy mikor kezdődik, az még nincsen megállapítva.

* Monte Cristo VI. az Apollóban. A grandiózus felvétel hatodik része most van bemutatás alatt. Ebben a részben bünteti még Dantés kiméletlen ellenfelet, akik őt fogságba juttatták. A pompás film hatodik része még csak három napig kerül vetítésre.

* Letört szárnyak. (Artista dráma az Urániában.) Az Urániában két nap óta Fern Andra a csodaszép moziár szerepel egy művészi kidolgozású artista drámában. A „Letört szárnyak” című film az artista életből meríti meséjét és lebilincselően érdekes mesészövegben igaz gyönyörűséget talál a néző. Még csak egy napig tartja műsoron az érdekes filmet az Uránia.

Az aradi fürdő-szezon.

Megírtuk, hogy a mérnöki hivatal már elkészült a Neptun-fürdő javítási munkálataival úgy, hogy a fürdő június 1-én meg is nyílik. Az idén mozgalmas, eleven fürdő-szezon ígérkezik. Tömegesen keresik fel az érdeklődők a mérnöki hivatalt, hogy egész szezonra kabint béreljenek. Az elv az, hogy csak többeknek együtt lehet közös kabint bérelni. Egy kisebb kabin szezon-bérléte 100 korona, nagyobb kabiné 200 korona lesz. A Neptun büfféje iránt is nagy az érdeklődés. Eddig már hat ajánlattevő jelentkezett. Amíg tavaly nagynehezen 600 korona bért kapott a város a büfféért, addig az idén már ötezer korona bért is ajánlanak. A strand is meg fog nyílni. Nachtnébel Ödön főmérnök ebben az ügyben legközelebb tanácskozni fog a katonai hatóságokkal.

Allamtitkár kamarai elnök.

BÉCS. Budapestről jelentik: A budapesti iparkamarai választásokra a kereskedői érdekeltségek megegyeztek abban, hogy a huszonnégy kereskedő tagsági helyre 12 keresztény és 12 zsidó kerül. A kereskedelmi kamara elnöki székébe Lers Vilmos báró allamtitkárt, a Baross-szövetség főtitkárává pedig Szávay Gyulát választják meg.

Gyilkos orvosnövendék

BUDAPEST. A budapesti törvényszék tegnap tárgyalta Arnold Sándor 32 éves orvostanhallgató hűnlygét, akít az ügyészség szándékos emberölés büntetével vádolt, mert a múlt év szeptember havában Damjanich-utcai lakásán agyonlőtte Wilhelm Ella 21 éves bölcsészethallgató nőt. A vádlott a tárgyaláson hivatkozott, hogy hirtelen felindulásában követte el tette, mert a nővel viszonyt folytatott és az el akarta hagyni. A bíróság a gyilkos orvostanhallgatót 4 és fél évi fegyházra ítélte.

Nyugdíjasok fizetésrendezése

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a bucaresti kormány rendeletét az állami és megyei nyugdíjasok és özvegyek nyugdíjának rendezéséről. A rendelet szerint az 1300 koronás évi nyugdíjat felemelik 2700 koronára, a 3000 koronás nyugdíjat 5300 koronára és a 6000 koronás nyugdíjat 9 ezer koronára. A rendelet a nyugdíjasok és özvegyek lakbérének is ilyen arányban történő felemelését rendeli el. Elyben ez a rendelet a községek és városokra is vonatkozik. Ha a terhek a községek és törvényhatóságok nem bírják el, ugy azokat pótladó kivetésével kell fedezni. A vármegye alispánja már intézkedett, hogy a jegyzők nyugdíját is a rendelet értelmében rendezzék. Intézkedik a rendelet arról is, hogy az idegen illetőségű nyugdíjasok is megkapják a felemelt nyugdíjat, a mennyiben oly állam polgárai, amelylyel Románia a nyugdíjak folyósítása ügyében már megegyezett.

HIREK.

Budapest—Csaba.

BUDAPEST. A magyar államvasutak igazgatósága arról értesíti a közönséget, hogy a budapesti nyugati pályaudvarról a Békéscsabaig közlekedő személyvonat menetrendje április 10-től kezdve a következőleg módosul: indul Budapest nyugati pályaudvarról reggel 7 órakor, érkezik Békéscsabára délután 2 óra 50 perckor.

— **Nemzetközi rendőrséget szerveznek.** Az olasz újságok arról adnak hírt, hogy a különböző kormányok között tárgyalások vannak folyamatban nemzetközi rendőrség szervezése végett. Ezek a rendőri szervezetek hármely országban működhetnek.

— **A város közegészségügye.** A városi orvosi hivatal jelentése szerint az elmúlt hónapban Aradon 1 diftériás, 1 vörhenyes, 47 kanyarós és kiütéses tifuszos megbetegedés fordult elő. Az 5 kiütéses tifuszos beteg katona volt.

— **Sixtus herceg kiutasítását követelik Bécsből.** Sixtus pápai herceg, Zita volt császárnő fivére, ki anevezetes békeakciók közvetítője volt, fivérével, Ferenc Xaver herceggel Bécsben időzik. Skaret szocialista képviselő indítványt nyújtott be az osztrák nemzetgyűléshez, melyben a két herceg kiutasítását követeli. Általában a hercegek francia védelem alatt levőknek mondják magukat.

— **Két milliárdba kerül Erdély és a Bánát igazgatása.** Bukarestben a pénzügyminiszteriumban most állítják össze az 1920. évi költségvetést. A kormányzótanács részéről Cusman pénzügyi reszort tanácsos vett részt a költségvetés összeállításában. A felosztott kormányzótanács területének közigazgatására két milliárd koronát állítottak be, amely összeg a befolyt állami jövedelmekkel teljesen fedezve van.

— **Az összes háztulajdonosok (házigazdók) köteleztetnek,** hogy 8 nap alatt a ház kapualjában egy az összes lakókat (bérlők, albérlők és összes családtagok) kitüntető táblázatot függesszenek ki. E rendelet be nem tartása kihágást képez és szigorú eljárást von maga után. Popovicu dr. h. rendőrfőnök.

— **Tizenkét órás munkaidő Ukrajnában.** Ukrajna népbiztosai proklamációban elrendelték a gyárakban a 12 órás munka időt.

— **Antiszemita tüntetések — téltékegyéből.** Az „Independance Roumaine” közli, hogy a múlt héten a budapesti királyi operában a „Walkürök” előadásán nagy antiszemita tüntetés volt Rózsa Lajos, az itt is jól ismert tenorista ellen. A zsidó és radikális lapok a szokott, nagy méltatlankodással írták meg a „keresztény kurzus eme legújabb kulturbotránnyát”, míg aztán a rendőrségi nyomozás hitelesen megállapította, hogy a Rózsa elleni nagy antiszemita tüntetést nem kevés költséggel Rózsanak egy szintén szemita kartársja rendezte — művészi téltékegyéből.

— **Menetrend.** A CFR. egy nagy fali menetrendet bocsátott ki, amelyen az összes vonatjáratok szerepelnek. Az 1920. évi április hó 1-től érvényes menetrend szerint Arad és Tövis között naponta két-két személyvonat közlekedik. Aradról 7 óra 47 perckor és 22 óra 21 perckor indulnak Tövis felé, onnan pedig 19 órakor és 11 óra 35 perckor indulnak az aradi vonatok. Aradról Kürtös felé naponta egy vonat közlekedik s ez 17 óra 10 perckor közlekedik.

— **Eljegyzés.** Gross Mór és Arató Jolánka jegyesek (Minden külön értesítés helyett.)

— **Szászy-Schwartz Gusztáv halála.** Budapestre érkezett jelentés szerint ott elhunyt Szászy-Schwartz Gusztáv, az európai híri büntető jogász, akinek a neve a killföldön is ismeretes volt. Az elhunyt jogászt Aradon nagyon sokan ismerték, felesége aradi leány, a szépségéről híres Lusztig Jankát vette feleségül, akivel évekig együtt élt gyermeke született tőle, majd később elváltak. Lusztig Jankát azután Lánca Leó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke vette feleségül. Az elhunyt tudóst Budapestben nagy pompával temették el és temetésén megjelentek a bécsi jogász világ kitünőségei is.

— **Elutasított boltrekvírálási kérelem.** Fröhlich nővérek, a Fischer Simon cég alkalmazottai kérték a lakáshivatalt, hogy rekvírálja el részükre a Reich B. Károly cég Boros Beni-téri raktárát, mert a cég azt könnyen nélkülözheti. A ma megtartott tárgyaláson bebizonyult, hogy a cég ott nagyértékű kenderet, kötelet és egyéb mezőgazdasági cikkeket tart, azokra iparrendélyre is van és a helyiségre feltétlenül szüksége van. A lakáshivatal ezeket a kérelmezőket elutasította.

— **Házasság.** Az aradi uritársaságok két kedvelt tagja kötött ma délelőtt házasságot az állami anyakönyvi hivatalban. A vőlegény Bánhidó Sándor földbirtokos, a menyasszony Mórócz Vilma urasszony. A polgári kötésnél Green Nándor és dr. Zubor Imre szerepeltek tanúként.

— **Benzin kiosztás.** Értesítjük mindazokat az iparosokat, motorfűrésztulajdonosokat és gazdákat, akiknek iparuk folytatásához, illetőleg gazdaságukban benzintre van szükségük, hogy igényük bejelentése végett folyó hó 15-től kezdve 17-ig igazolók okmányokkal a közérlelmezési hivatalban (Kultur-palota) jelenjenek meg. Közérlelmezési hivatal jelenjenek meg. Közérlelmezési hivatal.

— **Abírok terjesztése miatt.** Feltölti Sándor vasutast ma álhírek terjesztése miatt letartóztatották és kihallgatás után átkísérték a hadbírószágra.

— **Dr. Kerpel Vilmos orvos és Körtélesy Ernő fogtechnikus fogorvosi rendelőjét,** fogtechnikai laboratóriumát Str. Bucur (Eötvös-u.) 16 alatt megnyitották. Rendelés 8-12, d. n. 3-6-ig.

— **Betörések.** Babescu Gyula Strada I. I. Bratianu (Weitzer János-utcában) levő lakásába az éjjel betörték s onnan sok ezer korona értékű tárgyat elvittek. Ugyancsak betörők jártak az éjjel dr. Vajda Iván lakásán.

!! **Kereskedők figyelmébe** !!
Legelőször bevásárlási forrás rövid, gyarmat és cukorka árakban. 7044

V. DARVAS

Strada Horia. Nagy Farkassal szemben. (Széchenyi-utca 3.)

Fratii Apponyi cipő-, kalap- és uri-divat áruháza
ARAD, József főherceg-ut 7. szám. 100 01

— **AMTE—ATE.** mérkőzés lesz is-telepen. Városunk sportéletében e találkozás mindenkor eseménye volt a szezonnak és nem csalogunk az előjelek után, hogy ezuttal is óriási közönség fog gyönyörködni a csapatok magas játéktudásában. A rendező ATE. nagy előkészületeket tesz a közönség kényelmének biztosítására. Jegyek elővételben Bauer Gyulánál kaphatók.

— **Temetés.** Ma délután temették el nagy részvét mellett Péccican Sándor vármegyei árvászeiki elnököt. A vármegye tisztviselői kara Mladin Miklós alispán vezetésével jelent meg a temetésen és koszorút helyezett a ravatalra. A vármegyei tisztviselőik nevében dr. Petrutiu György tiszti főügyész mondott búcsuztatót. A gyászszertartást Vatian Traján esperes végezte fényes papi segédlettel.

— **A makói kommunisták.** Ma délelőtt csendőri fedezettel hatvanhárom kommunistát szállítottak Makórról Szegedre. A letartóztatott kommunistákat a törvényszékre kísérték, ahonnan a Csillagbörtönbe szállították őket.

— **Beszűntetett eljárás.** Megirtuk, hogy Eiser Gyula husz éves aradi fiatalember ellen vizsgálatot indított a rendőrség. Ma Eiser Gyulát, miután a lefolytatott nyomozás nem állapított meg kompromittáló adatokat, szabadon bocsátották s minden további eljárást megszüntettek ellene.

— **Denaturált szesz bejelentése.** Az aradi kir. pénzügyigazgatóság rendelete szerint mindazok, akiknek 50 literen, illetve 50 kilogrammon felüli sör, bor, pezsgő, cukor, szőlő-cukor, marolug, ecetkészítéshez való denaturált szesz készleteik vannak, Aradon, a Kálmán János-utcai pénzügyi biztosságnál, az aradmegyei levő községekben tárolt mennyiségeket pedig azon vidéki pénzügyi biztosságnál tartoznak folyó évi április hó 21-ig bezárólag bejelenteni. A kik a bejelentést elmulasztják, 200-tól—5000 leu-ig terjedő pénzbüntetéssel és az illeték kétszeresével büntetettnek.

— **Hulla a Marosban.** Szemleklről jelentik: Az ottani csendőrség tegnap a Marosból egy teljesen oszlasnak induló ismeretlen 20-30 év körüli női hullát fogott ki. A hulla arca felismerhetetlenségig el volt torzulva és így kiletét nem lehetett megállapítani. Nyakán véraláfutásos sávokat találtak és nincs kizárva, hogy bűntényről van szó. Az esetet jelentették az aradi ügyészségnek, amely elfendelte a hulla felboncolását és a vizsgálat megindítását.

Könyvtárakat, hangjegyeket magas áron vesz **Kerpel.**

Aradi Városi Színház.

Ma, 15-én:

Bűvös vadász.

Elsőrendű villázot

bükkfaszén

waggon tételekben kapható,
bővebb felvilágosítást ad: 1736

Geiringer Andor

Str. Eminescu (Deák Ferenc-ut. 16.)

— **Fatermelők figyelmébe!** A „Lemnul” február és március hónapokban számtalan technikai okok miatt nem jelenhetett meg, a chiji gyűlésen résztvevő fatermelő cégek határozata alapján a „Lemnul” ismét megjelent és ielemelf előfizetési árakkal továbbra is megjelenik. Kérjük a f. cégeket, akik utalványt kaptak, küldjék be azonnal előfizetéseiket, hogy lapunkat rendszeresen kiadassuk. Jevén ez a fatermelők és faterkeskedők érdeke. Előfizetést „Albina” bank fiókjához, Cluj kérünk. „Lemnul” kiadóhivatala Cluj Str. Monostor 46.

Sulyos kritika

a kormányzótanácsról.

Bucurestiből jelentik: **Argetoianu** pénzügyminiszter **Krajován** egy tiszteletére rendezett banketten az ország pénzügyeiről beszélve, a most felosztott kormányzótanács működéséről a következőket mondta:

— Erdélyben és Bánátban a kormányzótanács másfél esztendő óta minden ellenőrzés nélkül költötte el a pénzeket. A kormányzótanács egy milliárdot költött el és ezzel szemben onnan egy lei sem jött az országba. Nem lehet megengedni, hogy az országot két költségvetés alapján kormányozzák és ezért vált szükségessé a kormányzótanács felosztása.

A mai valuta-piac.

A mai valutapiacnak ismét a márka iránti nagy kereslet adott szenzációt. Ugy Aradon, mint Temesváron óriási kereslet indult meg a márka iránt, azonban a német pénzben a kínálat messze mögöttes marad a keresletnek. Kis lei 265—270, nagy lei 290—295, márka 325—330, dollár 182—185, arany 700—710, ezüst 14—15. Budapest, április 11. A valutapiac szilárd kezdet után ellanyhultak az árfolyamok, később azonban hirtelen jött, hogy Bécsben emelkedtek a külföldi valuták és a márka elérte a 393-at. Erre a hírre zárlat után erőteljesen vették a márkát és a leit. A kialakult árfolyamok a következők: Napoleon 810—800, dollár 227—230, márka 3.50—3.45, frank 16.05—15.70, lei 3.30—3.40, szokol 3.02—2.96, lira 10.15—10.30, rubel 2.78—2.76, dinár 6.40—6.50.

Hulladék papír

nagymennyiségben kapható

Cim a kiadóban.

Samuel Hartmann

vesz és elad ócskavasát,
témét, rongyot és gyapjút.

Arad, Platza Mihai Viteazul (Ferne-tér)
1., Bulevardul Regele Ferdinand (Beros Bóni-tér) 11. 41

Több

lapki hordópár

jó fizetéssel azonnal

felvétetik.

Jelentkezni a kiadóhivatalban.

N. S. Papazoglu cselló koncertjét megismétli f. hó 19-én. Jegyek: Blochnál.

Apró hirdetések

Levelezés.

BAJOS FIATAL URILEANY ismeretséget óhajtja önálló gentleman, lehetőleg címmel ellátott leveleket „Komoly díj-örvénnyel” jellege alatt a kiadóba kér. 1765

Alkalmazás.

FIATAL GÉPESZ gazdasági gépek javítását elvállalja. Szilágyi, Kálmán János-utca 32. 1759

ELŐKÉLO urak részére átalakított nyak-kendőket a legegységesebb kivitelben s a legsolidabb ár mellett. Bitter Mariska, Piata Catedraloi (Tökölly-tér) 5a. 1760

KERESÜNK útlek részére azonnali belépésre egy ügyes, megbízható bolti-szolgát Schreiger és Társa, Sága. 1762

MAGANOS fiatal urnó keres egy intelligens leányt, ki a háztartás minden ágában segítőkész. Jelentkezni lehet délután 2-4 Str. Marasesti (Kossuth-u.) 27. I. em. balra. 1763

ÖNNALLÓAN dolgozó fehérnemű varró jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-u. 9816

HAZTARTÁS minden ágában járatos fiatal intelligens nő háztartásnőnek ajánlkozik. Vidékre is megy. Ajánlatokat „Intelligens” jellegre a kiadóba. 1770

Lakás.

IRODANAK alkalmas egy vagy két szobát keresek butor nélkül belvárosban. Bövebbet a kiadóban. 1766

Vétel és eladás.

100.000 ÉS ETTEN TEGLA ELADO Soborsina állomás mellett. Venni szándékozók forduljanak a soborsini uradalmi főerdőivatalhoz. 1757

ELADO egy nagy alig használt, újbédli szőnyeg. Str. Baritnu (Rákóczi u.) 17. 1756

SZIMENTALI tenyészköpes két éves bika eladó. Brád Jánosnál. Apate'ok. 1755

KERESZTHUROS zongora olcsón eladó. Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 42., ajtó 22. 1764

ELADO 2 egészen új ág ruganyos ágybetéttel. Str. Unirei (Fábián G.-u.) 10. 9816

CSEPLŐ-GÉP teljes jó állapotban levő 8-as üzemi típus garnitúra eladó. Purgly Lajosnál-utca 174. 9818

ASZTALOS MŰSZEREK, abrichter, gyalogtép, szalagtréssz stb. megvételre keresztek. Cornert, Fehér Kereszt-szálló. 9816

BALKAROS cipőfelsőrész készítő gép megvételre keresztek. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9816

HAT SZEMÉLYES evőeszköz, divány, képek, tájképpia eladók. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9816

KIJATSZOTT jó begedűt vennék. Cim: Str. Baritnu (Rákóczi-u.) 23. I. em. 1569

TÖKMAGOT vásárol az Aradi Olajmalom Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Bent-tér 22.) 7290

ANTI porcellán, butort, magas áron vesz Salon Artistique Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21., I. balra. 597

KÖNYVEKET és könyvtárakat vásárol Knieszer könyvkereskedése Dobó-u. 10251

EGY PAR arany tülbevaló gyöngyökkel eladó. Str. Consistorului (Batthyány-u.) 23., I. e. 50

VASARLUNK mindenféle csiszolt és sima állatszeres üveget Dr. Földes si Hoss 1194

CSEPLŐGÉPEKWT, nyersolaj és benzint motorokat gyárilag javítva szállít. Gépgyár, Lippa. 1747

Ingatlan.

AZONNAL elfoglalható három szobás gazdálkodásra alkalmas magánház eladó. Zsigmondháza, Újtelep I. 1761

Apponyi miniszterelnöksége ellen.

BÉCS. Budapestről érkezett hírek szerint a magyar politikai pártok még nem tartják időszerűnek Apponyi Albert gróf miniszterelnökségét. A magyar politika irányító személyiségei egységesen azt a véleményt osztják, hogy gróf Apponyi Albert még nem art-

hatja be magát a belpolitika ügyei be. miután a béketárgyalásokkal kapcsolatosan még nem töltötte be hivatását. Általános az a fel-fogás, hogy ha elérkezik az ideje. Apponyi maga fogja a nemzet ren delkezésére bocsátani tudását.

Leleplezett kommunista puocs.

BÉCS. Egy névtelen feljelentés folytán a bécsi rendőrség váratlan házkutatást tartott két tekintélyes nyomdávalal helyiségeiben s itt legnagyobb megébotésére a tanács-köztársaság április hó 6-án leandó kikiáltására vonatkozó nyomtatott plakátokat talált. A nyomtatványokat természetesen lefoglalták s a nyom-on elindulva elfogták az állam-esiny szervezőit is, kiket ártalmatlanokká tettek.

Eihalasztott utcanytás.

Az Erdélyi-ut és Dohány-utca között van egy kis könyök utca, amelynek folytatásában levő telek *Kneffel* Lajos és *Holländer* Emil tulajdona. A város már régebben utcát akart itt nyittatni, amelyet Kiszalud-utcának nevezett volna el. Az építészeti-bizottság tegnap foglalkozott az ügygel. Minthogy az utcanytás nagy költségekkel jár, a bizottság azt javasolja a tanácsnak, hogy halassza el az utca megnyitását. A bizottság még azt is javasolja, engedje meg, hogy a Varjassy Lajos-utcában és az attól nyugatra fekvő városrészben vertifalu házakat lehessen építeni.

A szerkesztésért felel:
STAUBER JÓZSEF.

CONVOCARE.

Cassa de Pastrare Civila din Arad Societate Anonima isi tine la 18 aprilie 1920. orele - 10 a. m. in localitate institutului Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) nr. 22.

A XXXII-a Adunare Generala Ordinara
la carea sunt invitati cu tot respectul actionarii. Directiunea.

Obiecte:

1. Exmikierea alor doi actionari pentru verificarea procesului verbal.
2. Decideroa asupra raportului directiunii si a comitetului de supraveghere apoi examinarea socotilor din anul 1919, staverirea bilanului distribuirea profitului si asupra absolvantilor.
3. Decideroa in chestia fuzionarii cu institutul „Ujszentanna Népbank r. t.” si in legatura cu aceasta ridicarea capitalului.
4. Modificarea §§-lor 4, 40, 116, 122, 126, 159 din s. a. tute.
5. Alegerea directiunii pe un restimp de 3 ani.
6. Alegerea comitetului de supraveghere pe un restimp de 3 ani si staverirea onorarului pentru acesta.
7. Alegerea comitetului pe un restimp de 3 ani.
8. Autorizarea directiunii, ca in caz daco judecatoria de pretinzie modifiicari in statute mai departe ca in chestiunile fuzionarii cele de lipa sa le savarsasca in cereri sau de act vitate.

MEGHÍVÓ.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság
A XXXII. évi rendes közgyűlését
1920. évi április hó 18-án, délelőtt 10 órakor tartja az intézet helyiségében Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér 22. szám.) melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja
Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv Mtesítősére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, továbbá az 1919. évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránt határozat hozatal.
3. Határozat hozatal az Ujszentanna Népbank R. T.-al való egyesülés illetve beolvadása tárgyában és ezzel kapcsolatosan a részvénytőke emelése.
4. Az alapszabályok 4, 40, 116, 1-2, 126, 159. §-ának módosítása.
5. Az igazgatóság megválasztása 3 évre.
6. A felügyelő-bizottság megválasztása 3 évre és javadalmazásának megállapítása.
7. A választmány megválasztása 3 évre.
8. Az igazgatóság felhatalmazása a cégbírátság által az alapszabályok módosításai tárgyában netalan kívánt változásoknak és az egyesületek körül szükséges intézkedéseknek saját hatáskörében való elintézése iránt. 1569

Circus Kratil

Piata Stefan cel Mare (Béla-téren)
Ma esütörtökön **ujdonsági**
előadás. 1750
Holnap pénteken **sport** előadás.
Kezdeté este 8 órakor.

Pával égetett friss meszet

waggontételekben prompt szállít 1756

Miklós József

Arad, Str. Romanni (Zrinyi-u.) 4c., I. em.
Aruk szállítását Temesvárról kocsi-rakományokban és darabruként kísérelve legelőnyösebb feltételek mellett vállal

Tornóczi Zsigmond cég

Államvasutak szállító hivatala, alapítva 1776
Temesvár - Belváros Hunyady-utca 6.
Telefon 348. 9815

Üzembelen levő

mozi berendezés

joggal együtt eladó.

Cim: Wallinger hirdetőjében,
Lázár-utca. 9816

Értesítés!

A n. 6. hölgyközönség szives tudomására adom, hogy Aradon, a főpistával szemben levő **Janosó si Darvas** női ruhakészítési szalon kötőlékéből Darvas Erzsébet ki- lépett s így a varrodát saját nevem alatt tovább vezetem. Mint a múltban egy a jövőben is arra töreksem, hogy a n. 6. közönség megelégedését továbbra is kiérdemeljem. További szives partfogást kér: 9816

Jancsó Jolán.

Vértess-éle „Helin sósorszeze”
minden házban szükséges. Kapható úgy olcsó hadi minőségben mint drágább de sokkal erősebb és hatásosabb

Béke minőségben.

A béke minőségű üvegek mindegyikében a „Béke minőség” áll. Egy üveg hadi minőségű 8.50 K. Egy üveg béke minőségű 12.50 kor. Egyedül kőszitők:

Vértess L. és Társa, Lugos.
Főraktár viszontelárusítók részére: 8790

Hugó Adler Arad,
Strada I. Bratianu (Wetzler J.-u.) I.

Tiszta gyökér suroló-kefe kis és nagy mennyiségben waggontételekben is kapható **Alexandru Maar** kefe-gyárában. ARAD, Strada Eminescu 31-32. (Deák-Ferenc-utca.)
Valódi csontnyelű fogkefék bármely mennyiségben szintén kaphatók. 9867

FORD TURA-AUTO

kittűnő állapotban, gazdag gummi tartalékkal, garantált átírással 110.000 koronáért eladó. — Ugyanott egy

1 1/2 tonnás Westinghouse teherautó eladó.
Értékozhetni: P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 11, I. em., d. u. 1-2 óra között. 1742

Verszegenyseg, sápkorság, laz és malária, elvagyialanság, emésztési zavarok és általános gyengeség stb. ellen a legjobb és legmegbízhatóbb szer az orvosok által is ajánlott világhírű eredeti **Rezsnyai-féle gyógybörök**. China-vasbor (kicsi) 25 kor., China-vasbor (nagy) 50 kor., Pepsin-bor (kicsi) 30 kor., nagy üveg 50 kor., China-bor (kicsi) 25 kor., nagy 40 kor. — **Gyógybörök** ó-Scherryből készülnek. **Canada-kenőcs** izzadság, rüh és egyéb bőrbajok okozta kiütéseket, **viszközegséget** pár nap alatt olmulaszt. Egy kis tégely ára 10., nagy 15 kor. 9740
Kapható a készítő: **Rezsnyai Gyógybörök** (Vezetője: **Julius Asmány**.) Arad, Piata Avram Iancu Str. Bucur Szabadság-tér és Földes-n. u. nr. 22.)

Aru és butorszállítását úgy helyben mint vidékre felelőség mellett vállal LEOPOLD
ÉLIAS si FIUL szállító, Strada Eminescu (Deák Ferencz-u.) 36.